Ασκήσεις Βυζαντινής Μουσικής

υπό Δημητρίου Μήτρου, πεφιλημένου Διδασκάλου

Ψάλ ατε τω Θεώ ημών

Βασίλειος Δ. Μπαλτάς

Αθήνα 1958

Ψάλλοντε τῷ Θεῷ ἡμῶν

25.2.58

Ὑπό Δημητρίου Μήτρου

περιλημένου Διδασκάλου

Τό ἀργόν ⌉ ἐμπεριέχει ἕνα γοργόν καί ἕν κλάσμα
τό γοργό, πύ ὑπάρχει στό ὀλίγο ἀναφέρεται
στά κεντήματα. $\overset{\Pi}{q}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ = $\overset{\Pi}{q}$ — $\underset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\smile}{—}$

$\overset{\Pi}{q}$ — $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ — $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ — $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$

— $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ — $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ — $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$

— $\overset{\ulcorner}{\smile}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\smile}{—}$ $\overset{\Pi'}{q}$

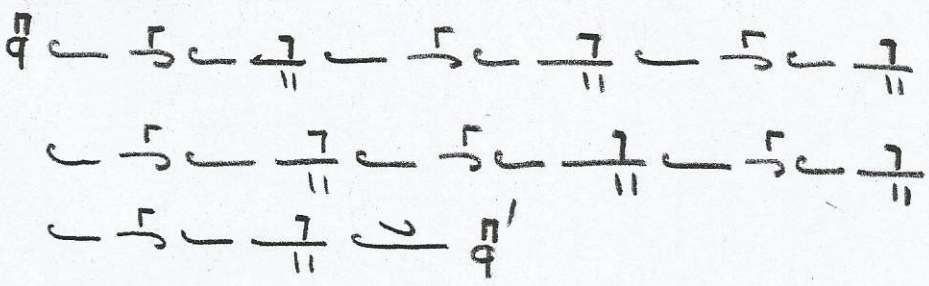

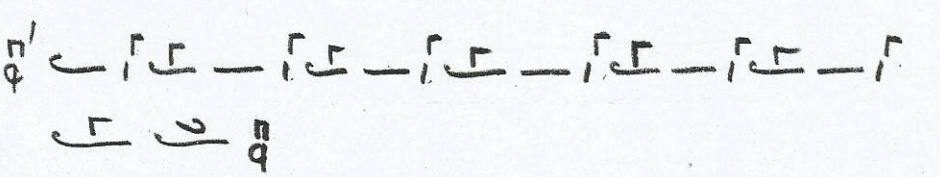

$\overset{\Pi'}{q}$ — $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\ulcorner}{—}$ $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\ulcorner}{—}$ $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\ulcorner}{—}$ $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\ulcorner}{—}$ $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\ulcorner}{—}$ $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$

$\overset{\ulcorner}{—}$ $\overset{\smile}{—}$ $\overset{\Pi}{q}$

Εἰς τήν — $\frac{\ulcorner}{\shortparallel}$ γράφεται — $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$ —
προηγοῦνται τά κεντήματα μέ τό
γοργό, ἐνῶ τό $\overset{\ulcorner}{\underline{\shortparallel}}$ γράφεται — $\overset{\ulcorner}{\shortparallel}$

Τό δίαργον $\overset{\Pi}{q}$ — $\frac{\urcorner}{\shortparallel}$ = $\overset{\Pi}{q}$ — $\underset{\ulcorner}{\shortparallel}$ $\overset{\smile}{—}$

Τό γοργόν λαμβάνεται πάντοτε στήν ἄρση

τό δίγοργον διαιρεῖ τόν χρόνον εἰς 3/3. Ἐνεργεῖ ἐπί τῆ χαρακτῆρος, πύ τίθεται, τῆ προηγουμένη καί τῆ ἑπομένη

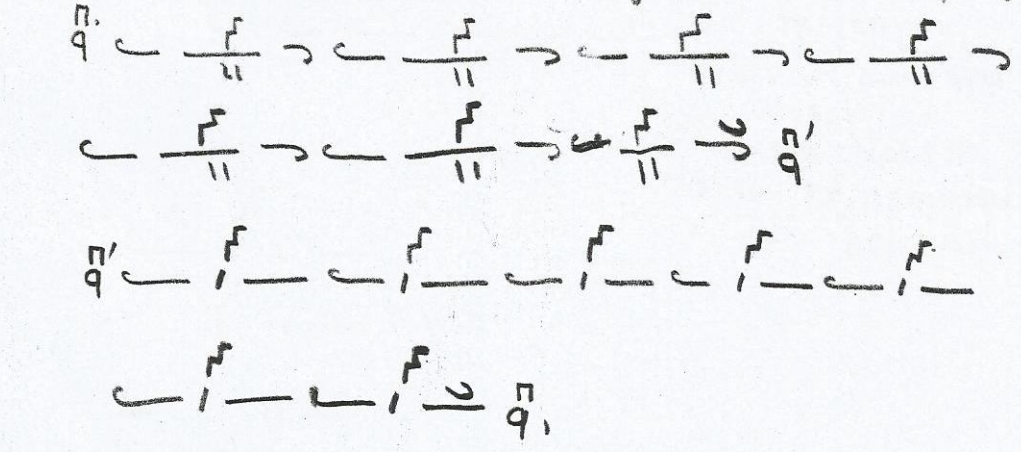

Ἡ ὑπορροή λαμβάνεται ὡς ἄρσις.

Χρόνος εἶναι τό χρονικόν διάστημα, τό ὁποῖο ἐξοδεύεται ἀπό τῆς ἐκφωνήσεως ἑνός φθόγγου μέχρι τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ ἀμέσως ἑπομένου φθόγγου

τό τρίγοργον διαιρεῖ τὸν χρόνον εἰς 4/4.

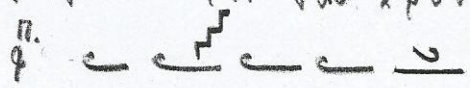

Τό τρίγοργον, σπανίως ἀπαντᾶ καὶ ἐνεργεῖ ἐπὶ τῆς χαρακτῆρος, τὴν τίθεται, τῆς προηγουμ. καὶ δύο ἑπομένων.

Ἄσκησις

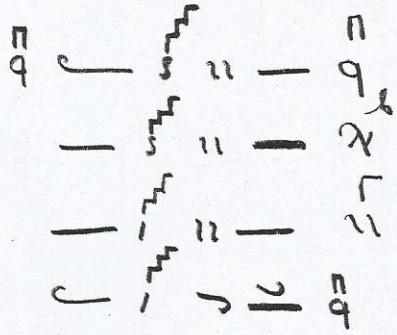

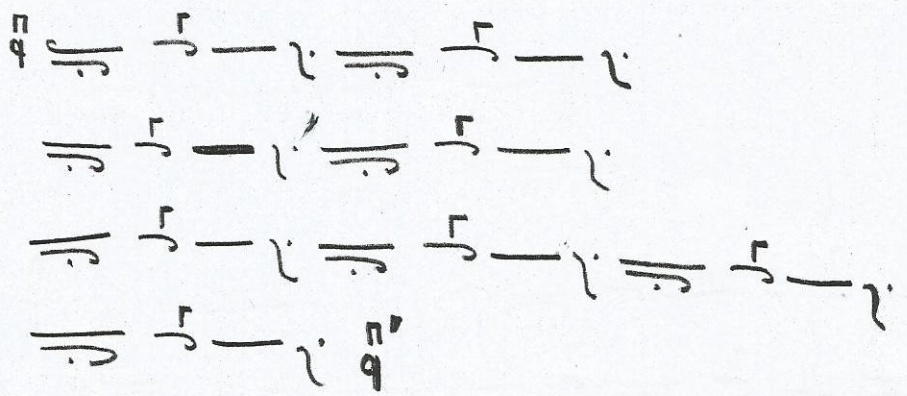

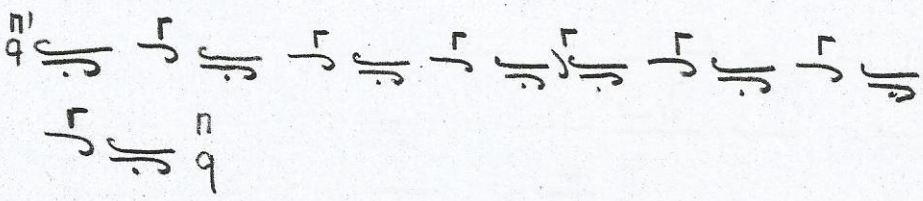

Arpeggios

(a)

(b)

(c)

$$\begin{array}{l} \text{ج} \\ \text{ب} \\ \text{ا} \end{array} \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{ا} & \text{ب} & \text{ج} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{ج} \\ \text{ب} \\ \text{ا} \end{array} \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{ا} & \text{ب} & \text{ج} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{ج} \\ \text{ب} \\ \text{ا} \end{array} \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{ا} & \text{ب} & \text{ج} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{ج} \\ \text{ب} \\ \text{ا} \end{array} \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{ا} & \text{ب} & \text{ج} \\ \hline \end{array}$$

Ἦχος α' (διατονικόν)

	Γ'	
7		
	Β'	
9		
	Π'	
12		
	Ν	
7		♀
	Κ	
9		⚹
	Κ	
12		♂
	Δ	
12		♀
	Γ	
7		♀
	Β	
9		⚹
	Π	
12		♀
	Ν	
	Δ	♀

δ = δίεσις
ρ = ὕφεσις

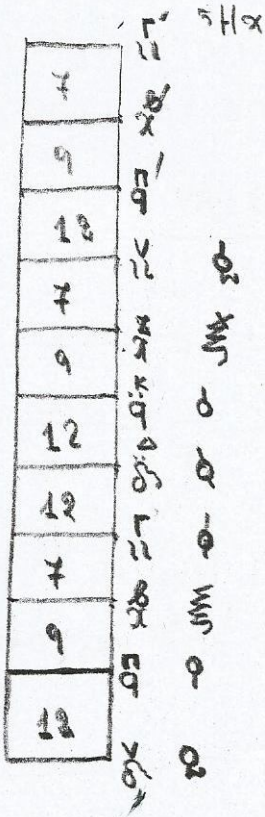

Τά γένη εἶναι τρία α') διατονικόν α', δ', ⚹α', ⚹δ',
β') χρωματικόν β', ⚹β'
γ') ἐναρμόνιον τρίτος, βαρύς

1) Τό διατονικόν ἔχει τίς ἑξῆς 8 φθοράς:
♀, ⚹, ♂, ♀, ♀, ⚹, ♀, ♀

2) Τό χρωματικόν ⊖, ♂, ⊖, ♂, ♂ (5 φθορές)

3) Τό ἐναρμόνιον ρ, ⊖, ♂, ♂, ♀. (5 φθορές)

1. Ἡ Γίεσις ὑψώνει κατά μισόν τόνον τόν φθόγγον εἰς τόν ὁποῖον τίθεται.

2. Ἄσκησις

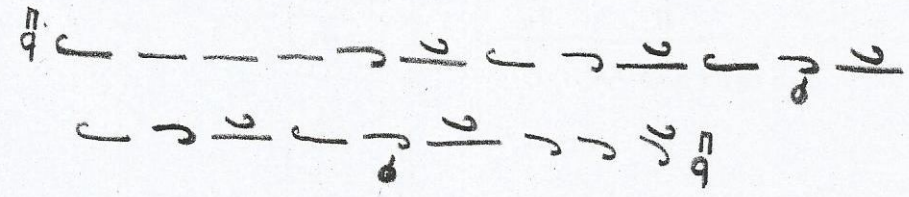

2. Ἡ ὕφεσις (ρ) μειώνει κατά μισόν τόνον τόν φθόγγον ἐπί τοῦ ὁποίου τίθεται.

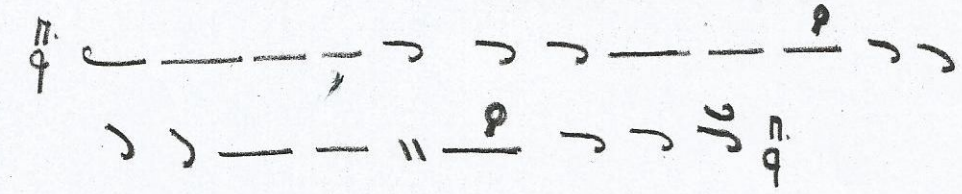

Διά τῆς αὐξομειώσεως τῶν διαστημάτων τῆς διατονικῆς κλίμακος σχηματίζονται ὅλοι οἱ ἄλλοι ἦχοι

Ἦχος β' Δ β' (χρωματικόν).

Φθοραί

ϕ	ϕ
Z	ν
Δ	κ
ℓ	Γ
ν	Π

Μαρτυρίαι

ϕ ϕ

εἰ τὴν κλίμακα τοῦ β' ἤχου ὁ Πα εἶναι ὡς ὕφεσις (♭)

Φθοραί β' ἤχου ϕ ϕ

Μαρτυρίαι β' ἤχου ϕ ϕ

τετράχορδον	7	ϕ κ
	12	ϕ Z
	9	ϕ Δ
	12	ϕ Γ
τετράχορδον	7	ϕ β
	12	ϕ Π
	9	ϕ ν

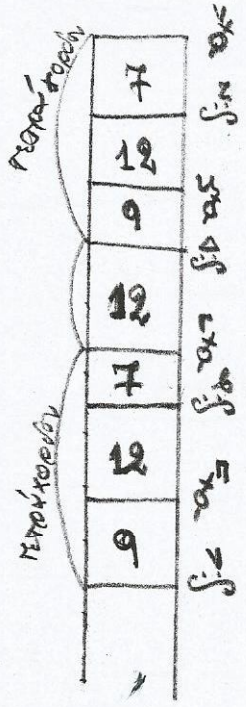

Ἄσκησις

ϕ Δ — ⌐ ⌐ ⌐ ‖ — ‖ — — ⌐ ⌐ ⌐ ⌐ ⌐ ⌐ ⌐

— ‖ — ⌣ ϕ Δ

Ἀσκησις

Ἀσκησις

Ἄσκησις

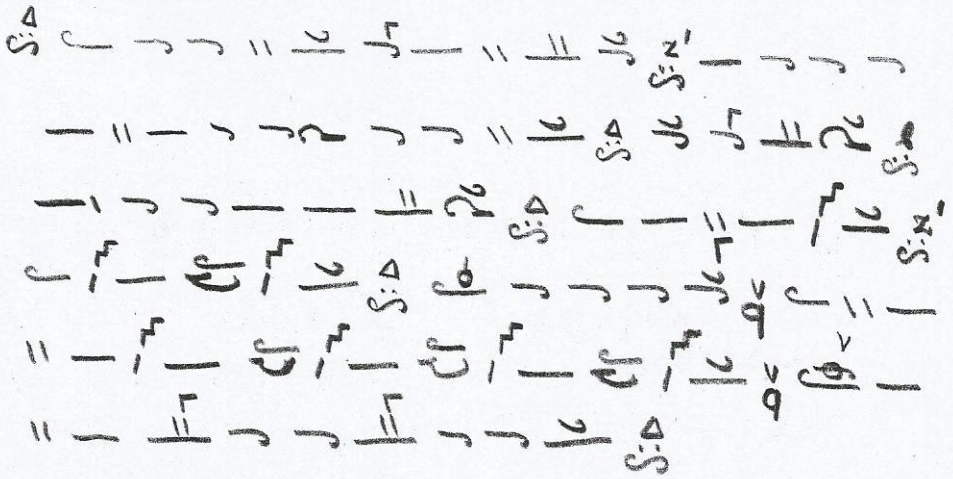

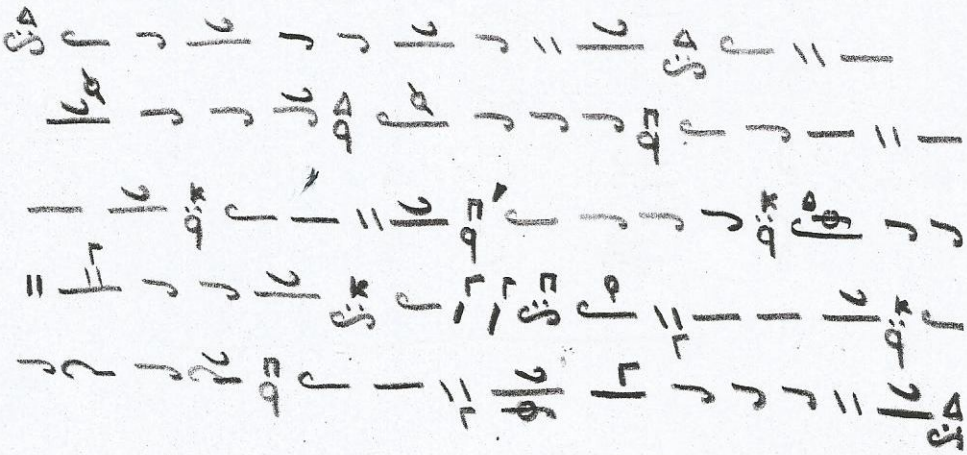

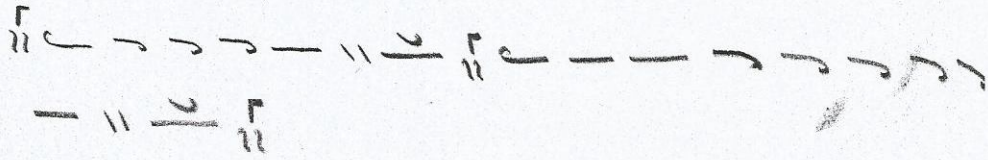

[illegible]

ϱ (Γ, β, ζ) Ἦχος γ' ἐναρμόνιος

♂ δίεσις ἑνὸς τετάρτου τοῦ τόνου $\left(\frac{1}{4}\right)$

		Λύνθεσις χαρακτήρων			
		ἀνάβασις			κατάβασις
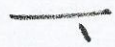		2			2
		3			3
		4			4
		5		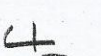	5
		6			6
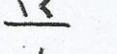		7			7

Ἄσκησις

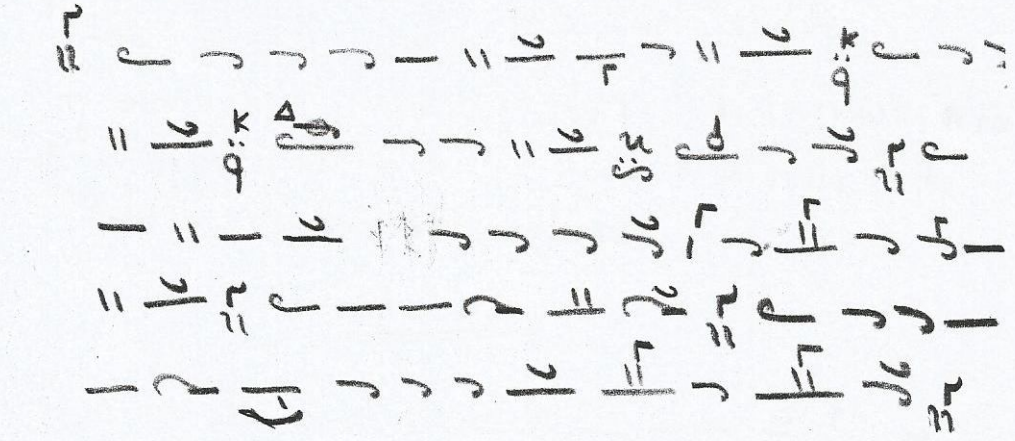

Ἄσκησις

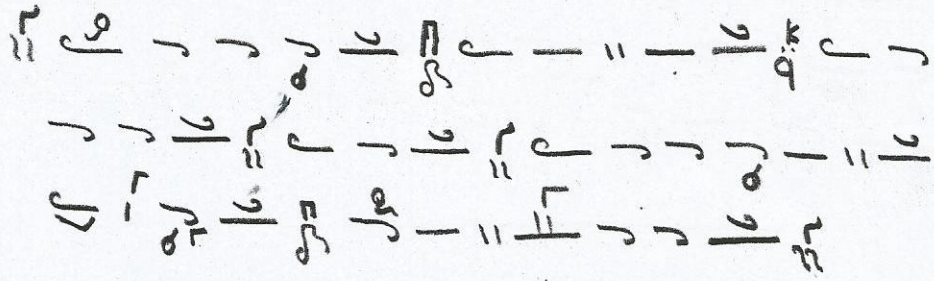

1. Ἡ ϙ τιθεμένη εἰς τόν Γα ὀνομάζεται Μπουσελίκ (= (= γέφυρα)
2. Ἡ ϙ τιθεμένη εἰς τόν Βου σημαίνει νά λάβωμεν τάτον ἐν ὑφέσει καί τότε λέγεται
3. Γκιουρδί (κάρδικο τῶν κουρδέων)

π.χ. 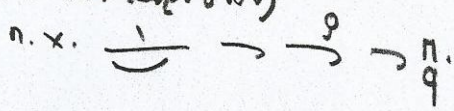

Ἄσκησις

[illegible] χησάρ ἢ σπάθη

Ἡ [illegible] τίθεται συνήθως εἰς τόν κε καί σπανίως εἰς τό τα. Αὐτη τίθεται μετά τῆς ♂ καί ♀ αἰτινες ἐν τῷ πειμένῳ συνήθως ἐξυπακούονται.

Ἄσκησις

[illegible]

Ἄσκηεις

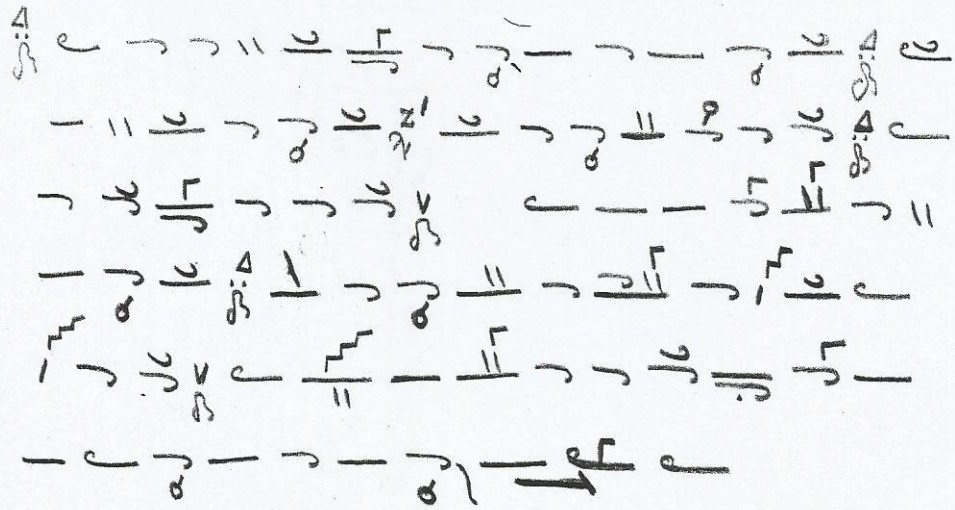

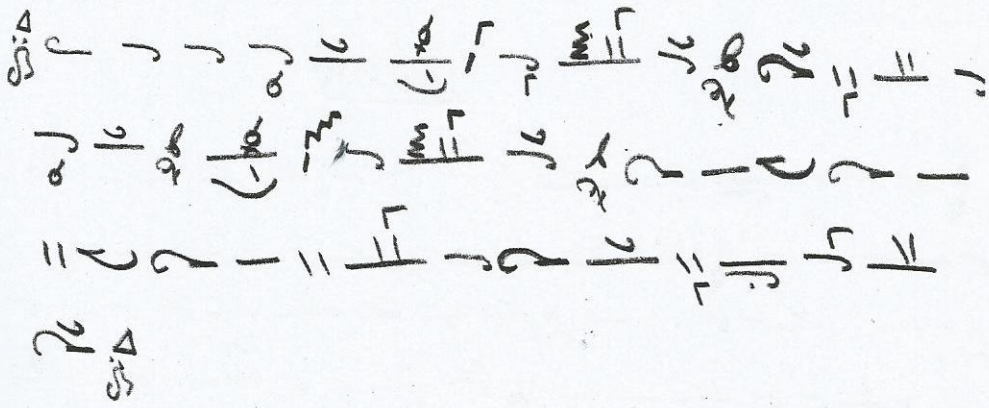

3
18
7
12
3
18
7

Ἄχος βαρύς. (διατονικός)

Ἠρτιθεμένη εἰς Ζω θέλει τῶν ἐν ὑφέσει

Το διατονικός βαρύς θέλει τόν Κε ἐν ἕλξει πρός τόν Ζω

Ἄσκησις

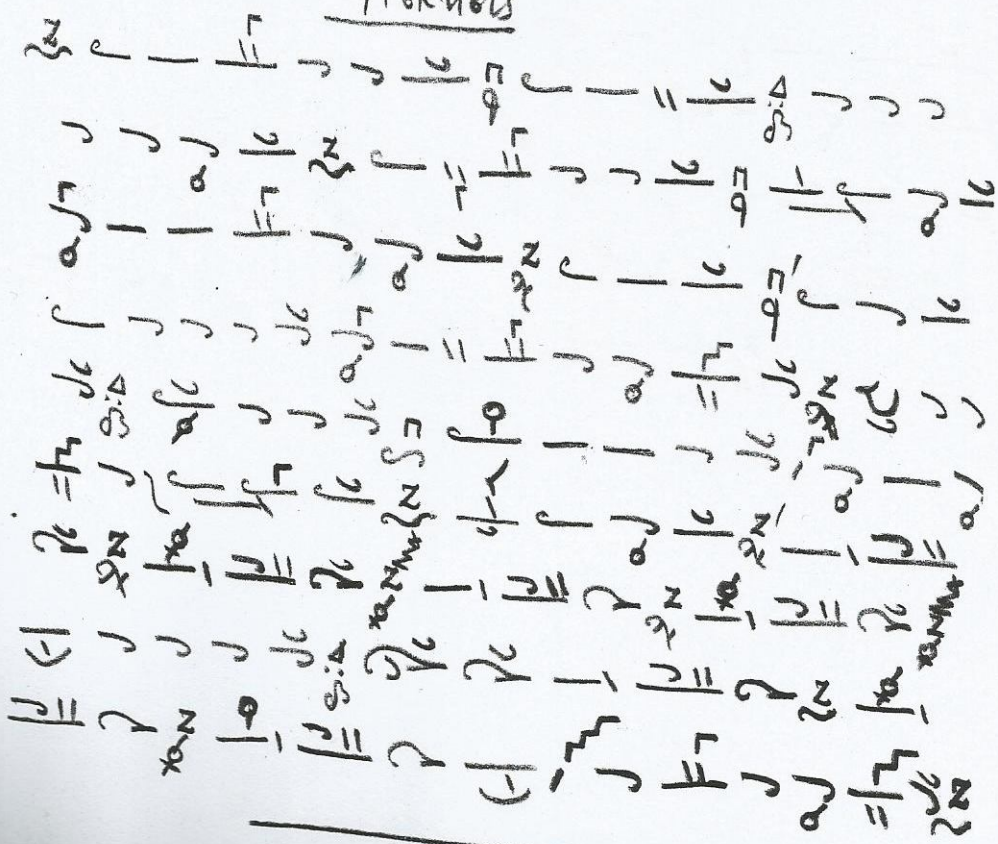

Ἦχος βαρὺς (ἐναρμόνιος)

Ἡ ρ τιθεμένη εἰς τὸν Ζω λέγεται Ἀτζέμ ⊕ καὶ δέλει τὸν Ζω τέταρτον τόνγ ἐν ὑφέσει ὡρὸς τὸν κε καθὼς καὶ τὸν Βου

Ἄσκησις

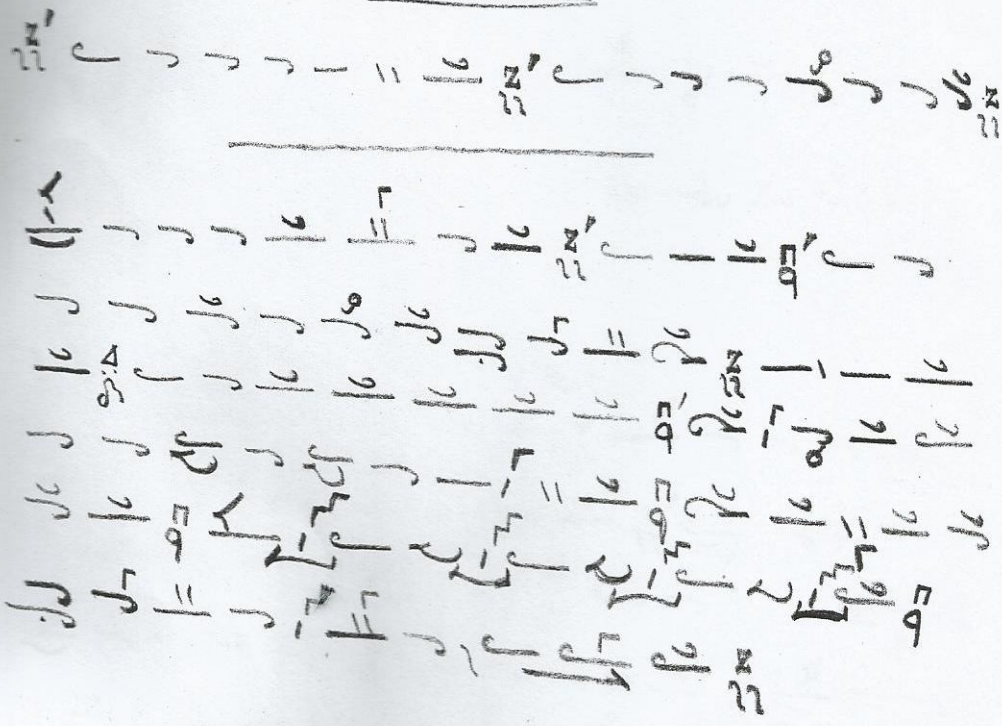

Η ♂ τίθεται εἰς τὸν Δι' ποιή, λέγεται νισσαμηνή ἢ κλιτόν

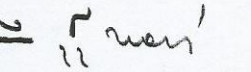

Η ♁ τίθεται εἰς τὸν Γα ποιή θέλει τὸν Γα ως μιουσελίκ

Η ♀ τίθεται εἰς τὸν κε ποιή θέλει τὸν Ζω ὕφεσιν

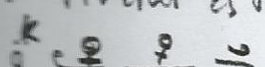

Ἄσκησις

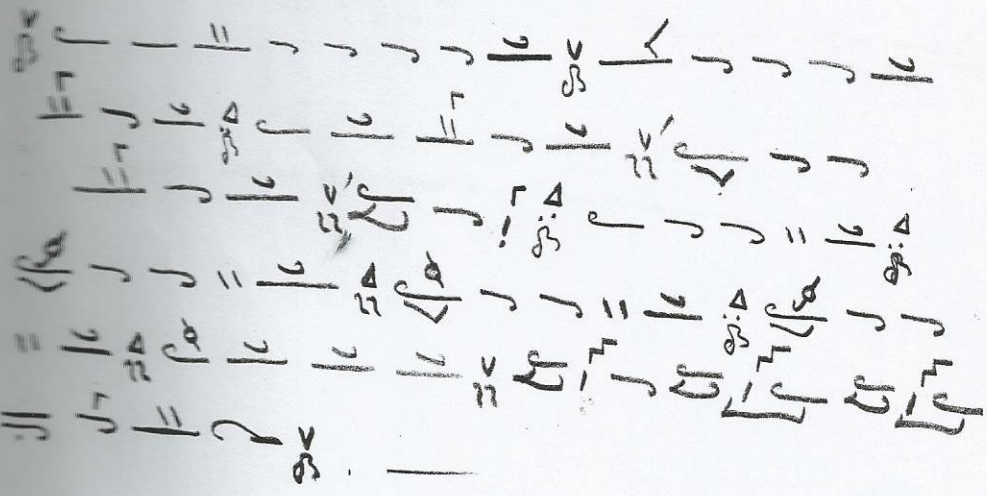
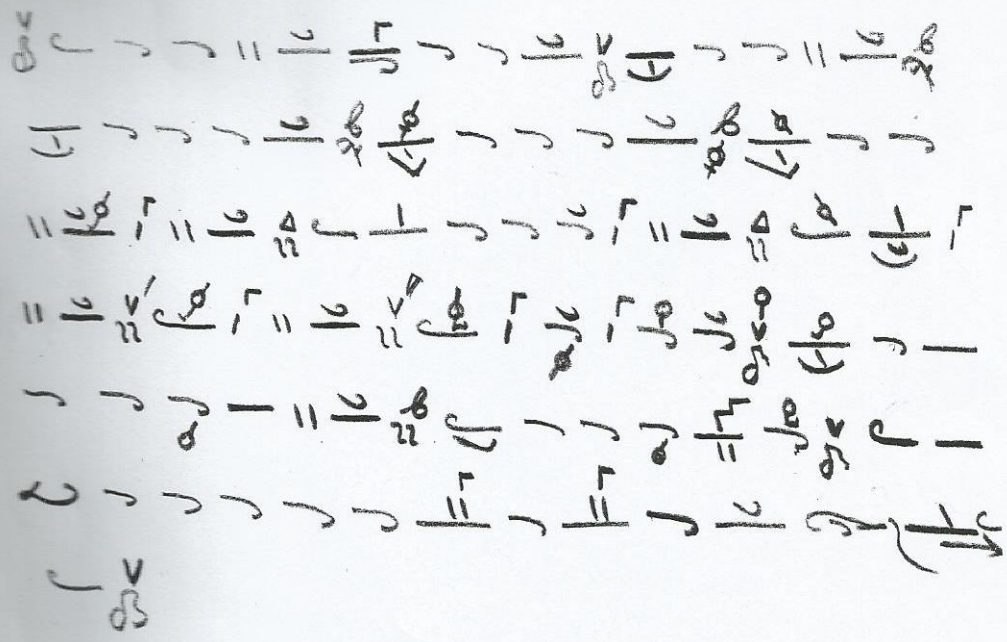
Ἀκμεῖς